

ክፍለ ትምህርት ስድስት

ችግሮችን መፍታትና ውሳኔዎች ማስተላለፍ

በአምስተኛው ክፍለ ትምህርት ላይ የኢያሱን የመሪነት ምሳሌ በመከተል፣ ለመሪነት ጠቃሚ የሆኑ መመሪያዎችን ተመልክተናል። በተጨማሪም መልእክትን ስለ ማስተላለፍና ስለ መቀበል እንደዚሁም ለማሻሻል የሚረዱ ገንቢ አስተያየቶች መስጠት ምን ያህል ጠቀሜታ እንዳላቸው ጠለቅ ያለ ግንዛቤ አግኝተናል።

በዚህ በስድስተኛው ክፍለ ትምህርት ላይ ደግሞ የነህምያን የመሪነት ምሳሌ በመከተል ጠቃሚ የሆኑ መመሪያዎችን ከተመለከትን በኋላ መንፈሳዊ መሪ ኃላፊነቱን በሚገባ ለመወጣት ምን ምን ማድረግ እንዳለበት እንማራለን።

የክፍለ ትምህርቱ አከፋፈል

- የነህምያ ምሳሌነት
- መሪነት ችግሮች መፍታትን ይጠይቃል
- መሪነት ውሳኔ ማድረግ ይጠይቃል
- የቡድን ኃይል

የክፍለ ትምህርቱ ዓላማዎች

ይህን ክፍለ ትምህርት ስታጠናቅቅ ከዚህ የሚከተሉትን ማድረግ መቻል አለብህ።

- ስለ መሪነት ከነህምያ ሕይወትና ምሳሌት መመሪያዎችን መግለጽና እነዚህን መመሪያዎችን በመሪነት አገልግሎትህ ተግባራዊ በማድረግ ችግሮችን የመፍታት ቅደም ተከተል ትረዳለህ።
- ውሳኔ ማሳለፍንና እንዴት እንደምትመዘናቸው ትመለከታለህ።
- ስለቡድን ኃይል መጠነኛ ገለጻ መስጠት ትችላለህ፤ ስለሁለቱ የቡድን ኃይል ገጽታዎችም ትወያያለህ።

የክፍለ ትምህርቱ መመሪያዎች

1/ ጠቅላላውን መጽሐፈ ነህምያን ማንበብ በጣም እንደሚጠቅምህ እናስባለን። በተለይም ደግሞ ከ1-5፣ 6፣15-7፣3፣8 ምዕራፎችን ልዩ ትኩረት ስጣቸው።

2/ በተለመደው ሁኔታ ለጥያቄዎቹ መልስ ስጥ፤ መልስ ሰጥተህ ከጨረስህ በኋላ ከመመዘኛው ጋር መልሶችህን አመሳክር።

3/ ክፍል ሁለት /ትምህርት 4-6/ ከልስ

የነህምያ ምሳሌነት

ዓላማ 1 ከነህምያ ሕይወት የመሪነት ባሕርያትንና አሠራርን ለመረዳት

አይሁዳውያን ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመለሱ ቂርስ ባወጀበት ዘመን ነህምያ በፋርስ ቤተ መንግሥት የወይን ጠጅ አሳላፊ ነበር። የነበረበት ደረጃና ታዋቂነቱ መልካም ዕድል አስገኝቶለታል። ሀብትም መብትም ነበረው። ይሁን እንጂ ልቡ በወገኖቹና በሚወዳት አገሩ ላይ ስለነበር የኢየሩሳሌም ቅጥር መፍረሱን ሲሰማ አለቀሰ፤ ጸለየ። እግዚአብሔር ለአንድ ዓይነት ትልቅ ሥራ እንደ ጠራው ተሰማው (ነህ ምዕ/ 1 ና 2 ተመልከት)

ንጉሡ ይህን ተመልክቶ፡- ለምንድነው ያዘንኸው? በማለት ጠየቀ። "አገራችን ፈርሳላች፣ ቅጥሯም ተቃጥሏል፣ ሰለዚህም ሀዘንና ውርደት ደርሶብናል" በማለት ነህምያ መለሰ። "ታዲያ ምን ለማድረግ አስበሃል?" በማለት ንጉሡ ነህምያን ጠየቀው።

እዚህ ላይ ነው እንግዲህ እስከዛሬ ድረስ በጽሑፍ ከተላለፉልን ሁሉ የሚበልጠውን ስለ መሪነት ከፍተኛውን ጉዳይ የምንመለከተው። ነህምያን ያነሳሳው ጉዳይ ለአምላኩና ለሕዝቡ ከተማ ለኢየሩሳሌም የነበረው ፍቅር ነው። ካለውና ከነበረው ሁሉ አስበልጦ ኢየሩሳሌምን ይወዳል።

ነህምያ ራዕይ አለው። አጠቃላይ ሁኔታውን ካወጣ ካወረደ በኋላ አንድ ነገር መደረግ እንዳለበት አስቧል፤ ዓላማውን በትክክል አልሟል። ዓላማውን እግቡ ለማድረስ የሚያስችለው ምን እንደሆነ ተረድቷል። በልቡ ያለውን ሃሳብ ለንጉሡ ከመናገር ወደኋላ አላለም። ለንጉሡ አክብሮትን መስጠት እንዳለበት ሳይዘነጋ በድፍረት "ወደ ይሁዳ ሄጄ የፈረሰውን የአባቶቼን አገር እንድሠራ እንድትፈቅድልኝ እፈልጋለሁ" በማለት ተናገረ።

ለትክክለኛው ሰው የልቡን ሃሳቡን ሲያካፍልና ያለውን እቅድ አሳማኝ በሆነ መንገድ እንዲያቀርብ በማስቻል እግዚአብሔር ነህምያን ሲመራው እናያለን።

“ምን ያህል ቀን ያስፈልግሃል?” በማለት ንጉሡ ነህምያን ጠየቀው። ነህምያ፦
“እኔም የሚያበቃኝን ጊዜ ነገርሁት” ይላል ። አነጋገሩ በእርግጠኝነት የተሞላ ነበር እንጂ ይሆናል አይሆንም የሚል የማመንታት መንፈስ አልነበረውም። ከዚህም በተጨማሪ ደግሞ ነህምያ ንጉሡን፦ **“የይለፍ ደብዳቤ ይጻፍልኝ፣ ለሥራው የሚያስፈልገኝን እንዳገኝም ከንጉሡ ደን ባለው እንጨት እንድጠቀም ፈቃድ ይሰጠኝ”** ሲል ጠየቀ።

ቀጥሎ ደግሞ ነህምያ በኢየሩሳሌም ቅጥር ዙሪያ እየተመላለሰ የጉዳትዋን መጠን በጥንቃቄ ሲመረምር እንመለከታለን፤ በዚህም ወቅት ምን መደረግ እንዳለበት በአእምሮው እቅድ ሳያወጣ እንዳልቀረ መገመት ይችላል። አስፈላጊውን መረጃ ካሰባሰበና ትክክለኛ የእግዚአብሔር ምሪት መሆኑን ካረጋገጠ በኋላ የሀገሬውን ካህናት፣ ሹማምንትና ባላባቶች ሰበሰበና ስለ ጉዳዩ አዋያቸው ምዕ 2።

እቅዱንና ምን ለማድረግ እንደፈለገ በግልጽና በቅንነት አስረዳቸው። ስለ ሁኔታው በቂ ግንዛቤ እንዲኖራቸው በማድረግ ሐቁን እንዲቀበሉ አደረጋቸው። የእርሱ ዓላማ የእነርሱም ዓላማ መሆኑን በሚገባ ካሳያቸው በኋላ **“ከሐፍረትና ከውርደት እንድንድን ኑ የኢየሩሳሌምን ከተማ ቅጥሮችን እንሥራ”** በማለት አነሣላቸው። እያንዳንዱ ወገን በቤቱ አቅራቢያ ያለውን ቅጥር እንዲሠራ ተናገረ። እያንዳንዱ ወገን የሠራውን ለማወቅም የጽሑፍ ማስረጃ ይይዝ ነበር ምዕ 3።

በአብዛኞቹ መሪዎች ላይ እንደሚደርሰው ሁሉ ነህምያም ከውስጥ ከራሱ ወገኖችና የውጪ ጠላቶቹ ችግር ፈጥረውበት ነበር፤ ጠላቶቹ ሥራውን ለማገድ በውጊያ ሠራተኞቹንም ተስፋ በማስቆረጥ በስድብ ተስፋ ለማስቆረጥና ሥራውን ማገድ ቢሞክሩም አልሆነላቸውም። ነህምያ ሰዎቹን ራሳቸውን ከጠላት እየተከላከሉ ሥራውን እንዲቀጥሉ ሰዎቹን በማደራጀት እርሱ ራሱም አብሮአቸው እየሠራ ያበረታታቸው ነበር። (ነህምያ 4:14)።

ዛሬ ወይም ነገ ጠላቶቻችን አደጋ ይጥሉብናል በሚል ሥጋት ውስጥ ሆነው እንኳ ሰዎቹ ሌትና ቀን እየሠሩ ነበር፤ አንዳንድ ሰዎች ግን በሌሎች እንዴት እንደሚጠቀሙ ተመልክቶ ነህምያ በጣም አዘነ። በምርኮ በነበሩበት ወቅት አንዳንዶች ብዙ ሀብት አጠራቅመዋል፤ ሌሎች ደግሞ በቂ ምግብ እንኳ

አልነበራቸውም። ከርታታ የሆኑ ድሆች እንዴት እንደሚበዘበዙ ተመልክቶ ለሃብታሞች አላደላም፤ የራሱን ከፍተኛ ሥፍራም አላስጠበቀም። ”የምታደርጉት ትክክለኛ አይደለም፤ ድሆችን መበዘበዛችሁን አቁሙ” በማለት በግልጽ ነገራቸው። እንደመንፈሳዊ መሪነቱ ሠራተኞቹ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ ካልሠሩና እርስ በርሳቸውም በሠላም መኖር ካልቻሉ ምንም ዓይነት ትርጉም ያለው ሥራ መሥራት እንደማይቻል ተገንዝቧል፤ የሥራውንም ያህል ሰዎች አስፈላጊ መሆናቸውን በሚገባ ተረድቷል።

ነህምያ የይሁዳ አገር ገዢ ነበር። ይሁን እንጂ በመብቱ አልተጠቀመም። ለራሱ ብቻ የሚበቃውን መልካም ምግብ ከማዘጋጀት ይልቅ ከችግረኞች ጋር ነበር የሚመገበው። በግሉ ለሚያስፈልገው ጉዳይ በቂ ገንዘብ ስለነበረው ለሚሠራው ሥራ ደመወዝ አይቀበልም ነበር። ለራሱ ሃብትና ርስት ከማብዛት ይልቅ ሙሉ በሙሉ ራሱን ለሥራው ሰጠ። ነህምያ የሚፈልገው ግብ ላይ ደርሷል፤ የኢየሩሳሌም ቅጥር በ52 ቀናት ተሠራ፤ ስለዚህም የተዋጣለት መሪ ነበር ለማለት አንድም ቅር የሚያሰኝን ጉዳይ አይኖርም።

1/ ቀጥሎ ያሉት ዐረፍተ ነገሮች የአንድን መሪ ባሕርይ ወይም ኃላፊነት ያመለክታሉ። በተሰጠው ስፍራ ቁጥሩን በማስፈር አብረው የሚሄዱትን አመልክት።

የመሪዎች ባሕርያት	የመሪነት ሥራዎች
1/ ለሌሎች ማሰብ	4/ እቅድ ማውጣት
2/ ብቃት	5/ ማደራጀት
3/ ጥሪ	6/ ሌሎችን ማነሳሳት

---ሀ/ ነህምያ ጸንዳናፍርና እንዳንዋረድ ኑ የኢየሩሳሌምን ቅጥሮች እንሥራ“ አለ።

---ለ/ የፈረሱትን ቅጥሮች በጥንቃቄ ከተመልከተ በኋላ ለቅጥሩ መሥሪያ የሚያገለግለውን ቁሳቁስ ሁሉ አቀረበ።

---ሐ/ የእግዚአብሔር እጅ በእርሱ ላይ መሆኑን ተናገረ።

---መ/ ሀብታምም ቢሆን የድሆች ጉዳይ ግድ ይለው ነበር።

---ሠ/ ለንጉሡ ምን እንደሚናገር አሰበ።

---ረ/ ለእያንዳንዱ ወገን ራሱን የቻለ ሥራ ሰጠ።

መሪዎች ለችግሮች መፍትሔ ይሻሉ

ዓላማ 2 ችግርን የመፍታት ሂደት ምን እንደሚያካትት ለመግለጽ

ከነህምያ ሕይወት ታሪክ በአጭሩ የመሪነት ባሕርያትና አሠራር እንዳሉት አይተሃል። የነህምያን አመራር ጠንካራ ጎን በእግዚአብሔር በመታመን ችግሮችን የመፍታትና ውሳኔን የማሳለፍ ችሎታ ማሳየቱ ነው።

ስለ መሪነት ጥናት ያደረጉ ምሁራን አንዳንድ ችግሮችን ለመፍታት የሚያስችሉ ንድፎችን አቅርበዋል። ከእነዚህም ሦስቱና ዋና ዋናዎቹ ደረጃዎች የሚከተሉት ናቸው።

የመጀመሪያ ደረጃ፡- ችግሩን መረዳትና አንድ ነገር ለማድረግ መወሰን

1. አጠቃላይ ሁኔታዎችን እንደሚገባ መመርመር
2. ችግሮቹን በዝርዝር መመርመር
3. መወሰን የሚገባውን መወሰን

ሁለተኛ ደረጃ፡- መፍትሔዎችን መምረጥና እርምጃ መውሰድ

2. መውሰድ ያለብህን አማራጭ መምረጥና እንዴት ሥራ ላይ እንደምታውለው ቅደም ተከተሉን መዘርዘር
3. አንድ ነገር ማድረግና የድርጊቱን ቅደም ተከተል መቆጣጠር

ሦስተኛው ደረጃ፡- ውጤቱን መገምገም፣ ውጤቱ አጥጋቢ ካልሆነ ከዚህ ቀጥሎ ያሉትን ጥያቄዎች መጠየቅ

1. ትክክለኛውን ችግር አግኝቻለሁ? 3. ትክክለኛውን እርምጃ ወስኛለሁ?
2. ትክክለኛውን መፍትሔ መርጫለሁ?

እነዚህን ሦስት የችግር መፍቻ እርምጃዎች ከነህምያ የመሪነት ልምምድ መመልከት ይቻላል። ችግር ስንል የታቀደውን ግብ እንዳንመታ፣ የታሰበውን ውጤት እንዳናገኝ እንዲከፋንና እንድናዘን የሚያደርገን ማንኛውንም ነገር ማለታችን ነው። እንዲህ ያለ ነገር ሲገጥመን ዓላማችን ይጨናገፋል። ችግሩ ግልጽ በሆነለት ጊዜ ነህምያ አዘነ። ችግሩ ከሞት የተረፈት አይሁዳውያን በከፍተኛ ሃዘንና ውርደት ላይ መሆናቸው ነበር። ነህምያ ለመልእክተኞቹ ጥያቄ ማቅረቡን አስተውሏል። ከንጉሡ እርዳታ ከመጠየቁ በፊት ሁኔታውን በጥንቃቄ ማጥናት ነበረበት። ከዚያ በኋላ ደግሞ እርሱ ራሱ ችግሩን በግል

አጠና። ይህ ችግርን የመፍቻ የመጀመሪያውን እርምጃ ያመለክታል። ሁኔታውን በትክክል ለማወቅ፣ ችግሩ ምንድነው? በማለት መጠየቅ ያስፈልጋል።

ከአጠቃላይ ችግሮች መካከል አንዱን ነጥብ መፍትሔ ፈልግለት። ከዚህ ታሪክ እንደምንመለከተው የችግሩ አጠቃላይ ገጽታ የሕዝቡ ውርደትና ጉስቁልና ነበር። ነጠላው ችግር ደግሞ የኢየሩሳሌም ቅጥር መፍረስና መቃጠል ነበር። ነህምያ በሁኔታዎቹና በችግሮቹ መካከል የነበረውን ግንኙነት ተረድቷል። የሕዝቡ ውርደትና ጉስቁልና ምክንያት የሆነው የኢየሩሳሌም ቅጥር መፍረስ ሲሆን፣ ይህንንም በትክክል ገልጾታል። ይህ ሁለተኛው እርምጃ ችግሩ ምን እንደሆነ ከታወቀ በትክክል መግለጽ ነው።

ነህምያ እርምጃ መወሰድ እንዳለበት ወሰነ። ከዚያ በኋላ እርምጃ በመውሰድ፣ በትክክል ሥራ ላይ መዋሉን አረጋገጠ። የመጀመሪያው ችግር ብቻ ሳይሆን ሌሎች ችግሮችም ሲነሡ ነህምያ በተለማመደው ችግርን የመፍቻ ስልት ይጠቀም ነበር።

2-3 በሚከተሉት ምሳሌዎች አጠቃላይ ሁኔታዎች ተሰጥተዋል። ችግሮቹን በተናጠል ከተመለከትክ በኋላ ለችግሩ ተገቢ መፍትሔ ሊሆን የሚችለውን ፊደሉን በመክበብ አመልክት።

2/ ከነህምያ 4 ላይ እንደምንመለከተው አጠቃላይ ሁኔታ የአይሁዳውያን መሰደብና መጠቃታቸው ነበር።

ሀ/ ዋናው ችግር ሳምራውያንና አሞራውያን በአንድነት እየደለቱባቸው ነበር።

ለ/ የቅጥሩን ሥራ ተደናቀፈ

ሐ/ አይሁዳውያን በብርቱ አገራቸው

ነህምያ የተጠቀመበት መፍትሔ፡-

መ/ የጠላትን ሠራዊት ማጥቃት

ሠ/ ራሳቸውን የሚከላከሉበት መሣሪያ ለሠራተኞቹ መስጠት

ረ/ ለሚያገራመርሙ አይሁዳውያን መስበክ

3- ከነህምያ 5 ላይ እንደምንመለከተው አጠቃላይ ሁኔታ ሕዝቡ በአይሁዳውያን ወንድሞቻቸው ላይ ማገራምረማቸውና ክስ ማቅረባቸው ነበር። ዋናው ችግር፡-

ሀ/ ድሆቹ ገንዘብ መበደር ነበረባቸው ሐ/ አለአግባብ መጠቀም በዝቶ ነበር

ለ/ ወንዶችና ሴቶች ልጆች በባርነት ተሸጠዋል

ነህምያ የተጠቀመበት መፍትሔ፡-

መ/ የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንዲጠብቁ ነገራቸው

ሠ/ ሕዝቡ እርስ በርስ እንዲዋደዱ ተናገረ

ረ/ ድሆችን የሚረዳ የበጎ አድራጎት ድርጅት አቋቋመ

ትክክለኛውን መፍትሔ መስጠት እንዲያስችለን ከአጠቃላይ ሁኔታው ችግሮችን በተናጠል መለየት እንደሚገባን ከአነዚህ ምሳሌዎች ለመረዳት እንችላለን። በቤተክርስቲያን ውስጥ የሚከሰተው ችግር መፈታት ያለበት በአንድ ሰው ሳይሆን በቡድን ነው። በዘመናችን የመሪነት አሰራርም ይኸው ነው። እስቲ ሰዎች በቡድን ሆነው የሚከሰቱ ችግሮችን በቀላሉ ለመፍታት ይችላሉ?

5/ ሦስቱን የችግሮች ማቃለያ እርምጃዎችና የሚያካትቱባቸውን ነጥቦች ጻፍ?-----

መሪዎች ውሳኔ ያሳልፋሉ

ዓላማ 3 ውሳኔ ማሳለፍ ማለት ምን እንደሆነ ትክክለኛ መግለጫ ለመስጠት

ውሳኔ ማሳለፍ ችግርን ከማቃለል ጋር የቅርብ ግንኙኝነት አለው። በአእምሯችን አውጥተን አውርደን በቅደም ተከተል የምንወስዳቸው እርምጃዎች ተመሳሳይ ናቸው። ዋናው ልዩነት ሥራው እየቀጠለ እንዲሄድ በብዙ ዕለታዊ ሁኔታዎች ላይ ውሳኔዎች ማሳለፍ ማስፈለጉ ነው። ለእያንዳንዱ ሁኔታ መደረግ ያለበት ወይም መወሰድ የሚገባው እርምጃ ካሉት አማራጮች መካከል ተመርጦ ሊወሰድ ይገባል።

አንዳንድ ጊዜ ምን መደረግ እንዳለበት ወይም ምን መደረግ እንደሌለበት መሪው በግሉ የሚወስንበት ጊዜ ይኖራል። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ ከበላዮቹ ጋር ሆኖ ውሳኔ በማሳለፉ ተግባር ይሳተፋል። ብዙውን ጊዜ ከሥራ ባልደረቦቹ ጋር በመሆን ውሳኔ በማሳለፉ ውጣ ውረድ ውጤታማ የሚሆንበትን መንገድ ይፈልጋል።

ነህምያ ውሳኔ አደረገ

ነህምያ ምን ያህል ውሳኔዎች አደረገ? ለምሳሌ ያህል ኢየሩሳሌም እንዲሄድ ፈቃድ እንዲሰጠው ንጉሡን ለመጠየቅ ወሰነ። በዚያ ዘመን የነገሥታትን ፈቃድ መቃወም

ስለማይቻል፣ ይህን ማድረግ ችግር የሚያስከትል ብቻ ሳይሆን ከዚያም በላይ ሞትን እንኳ ሊያስከትልበት ይችል ነበር። ከንጉሡ የጠየቀው ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ እንዲፈቀድለት ብቻ ሳይሆን የይለፍ ደብዳቤና ለሥራው የሚያስፈልገውን ቁሳቁስ ጭምር ጠየቀ። ከዚያ በኋላ ደግሞ ቅጥሩን እንደሚገባ ተዘዋውሮ ከተመለከተ በኋላ ጉዳዩን ለሚመለከተው አቀረበ። በልቡ የነበረውን ሽክም ለሌሎች ማካፈል እንዳለበት ወሰነ። ፊት ለፊት ጦርነት ይግጠማቸው ወይስ ራሱንና ሥራውን ይከላከል? ድሆችን ይበዘብዙ የነበሩት ሃብታሞችን በመገሰጹ የራሱን ደረጃ እንኳ ለማጣት የወሰነ ሰው ነበር።

አለአግባብ መጠቀማቸውን እንዲያቆሙና የወሰዱትንም እንዲመልሱ ውሳኔ እንዲያደርጉ ጠየቃቸው። ከሁሉም ሁኔታዎች እንደምንመለከተው ነህም መረጃ ያሰጣሉ ነበር። ይህም ሁኔታውን ወይም ችግሩን በግልጽ እንዲረዳ አደረገው። ከዚያ በኋላ ደግሞ ውሳኔ ለማድረግ ድፍረትና ብልሃት አገኘ። ለመንፈሳዊ መሪዎች ጥሩ ምሳሌ የሚሆነው በቂ መረጃዎች ማሰባሰብ፣ የሚመጣውን ችግር ለመቀበል መዘጋጀቱ፣ ሁኔታውን አብረውት ለሚሠሩ ሁሉ ግልጽ ማድረጉ፣ እርሱ ራሱ ውሳኔ ከማድረጉም በላይ ሌሎችም የራሳቸውን ውሳኔ እንዲያደርጉ ዕድል መስጠቱ ነው።

ውሳኔ ለማድረግ የሚረዱ እርምጃዎች

1. በኔታ ሙሉ እምነት ይኑርህ።

ውሳኔ በማድረግ ሂደት ውስጥ እምነት የራሱ ሥፍራ አለው። መጽሐፈ ነህምያን ስናነብ የነህምያ እምነት በእግዚአብሔር እንጂ በራሱ ላይ እንዳልነበረ እናያለን። ይሁን እንጂ በመለኮታዊ ኃይል እግዚአብሔር ቅጥሩን እንዲሠራ አልጠየቀም። የኢያሪኮን ቅጥር ያለማንም እርዳታ እንዳፈረሰ ሁሉ እግዚአብሔር ያንንም ቅጥር በቀላሉ መሥራት ይችል ነበር፣ ይሁን እንጂ ከነህምያና አብረውት ከነበሩ ሰዎች ጋር መሥራትን ነው እግዚአብሔር የመረጠው። ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር ሰዎች “ተፈጥሮአዊ” ብለው በሚጠሩት አማካይነት ይሠራል። ነህምያን የመሳሰሉ ሰዎች ግን ተፈጥሮአዊ ነገሮችን የእግዚአብሔርን መለኮታዊ ፈቃድ ለመፈጸም ይጠቀሙባቸዋል።

2. መረጃዎችን አሰጣሱ

ሁኔታዎችን በሚገባ ከተረዳህ በኋላ በግልጽ ዘርዘራቸው። መልካም ውሳኔዎች በሐቅ እና በእውቀት ላይ የተመሠረቱ ናቸው። ከሌሎች ያገኘኸው መረጃ ትክክል መሆኑን

አረጋግጥ። ሁኔታዎችን አንተው ራስህ መርምር ወይም ደግሞ ሌላው መርምሮ ሪፖርት ያድርግልህ። ፈጥነህ ማጠቃለያ ላይ አትድረስ፤ ወይም ስሜታዊ ሰዎች አንድ ውሳኔ ላይ እንድትደርስ አይገፋፉ።

3. አማራጭ መንገዶችን ዘርዝር

በአንዳንድ ሁኔታዎች ምንም ላለማድረግ ትወስናለህ። ወይም ሁኔታዎቹ ይለወጡ እንደሆነ ለማጣራት እስክትችል ድረስ ውሳኔውን ታዘገያለህ። ብዙውን ጊዜ ደግሞ ችግሩ ብዙ መፍትሔዎች ይኖሩታል። ስለዚህም እውነተኛ መሪዎች "ምንም ምርጫ የለኝም" አይሉም።

4. ጠቃሚና ጎጂ ጎኖችን አስብ

ስለሚጠይቀው ኃላፊነት ስለሚያስከትለው ውጤትና ሊገጥሙህ ስለሚችሉ እንቅፋቶች ዘርዝር፤ ለተለያዩ አማራጮች ስለሚያስፈልገው ወጪ ወይም ጥረት አስብ። ከሁኔታዎች ጋር ራስህን ለማስተካከል ፈቃደኛ ሁን። ለምሳሌ ያህል አንዱ ስለ ሥራው በቂ እውቀት ይኖረው ይሆናል። ይሁን እንጂ ዘግይቶ ይመጣ ይሆናል፤ ባለው እውቀት ለመጠቀም እንዲቻልህ መዘግየቱን በቸልታ እለፈው።

5. በውሳኔህ ተሳትፎ ስለሚያደርጉ ሰዎች አስብ

ውሳኔህ በሌሎች ላይ ምን ተጽዕኖ እንደሚያሳድር አስቀድመህ ለመረዳት ሞክር። እርምጃ ከመውሰድህ በፊት የማን ወይም የአነማን ሀሳብና ምክር መከተልና መቀበል እንደሚያስፈልግህ እወቅ።

6. ችሎታ ካላቸው ሰዎች ሃሳብ ተቀበል

በዚህ ጉዳይ ላይ የእናንተን እርዳታ እሻለሁ ብለህ ለመናገር አታመንታ። የእነርሱን የሃሳብ እርዳታ በመሻትህ እፍረት ሊሰማህ አይገባም። ስለምታሳልፋቸው ውሳኔዎች የሌሎችን በማሳተፍ አስተያየት ማግኘት ብርታት እንጂ ድክመት አይደለም።

7. ውሳኔዎችህን መርምር

ወደኋላ ሄደህ ነገሮችን ገምግም፤ እንዲህም ሲባል በቅንነት ነገሮችን መመርመር ማለታችን እንጂ አንድ-ጎጂና ውሳኔ ላለማድረግ እንድትሻ አይደለም። ካለፉት ስህተቶችህ ለመማር ሁልጊዜ ዝግጁ ሁን።

የሚገጥሙ መሰናክሎች

1. ግልጽ የሆኑ ዓላማዎች አለመኖር

መሥራት ያለብንን አጥርተን ካላወቅን በቀር እርምጃ ለመውሰድ ወይም ውሳኔ ለማድረግ ያዳግታል። መወሰን ያለበት ምን እንደሆነ በሚገባ ለማወቅ መሰራት ያለበትን አስቀድሞ ማወቅ ይረዳል። ከዚያም መወሰን ያለበት ምን እንደሆነ በግልጽ ይታወቃል። በአንድ ጉዳይ ላይ ውሳኔ ለማድረግ እርግጠኛ ሳትሆን ስትቀር የሥራው ዓላማ ምን እንደሆነ ራስህን ጠይቅ። ግልጽ የሆኑና ጥርት ያሉ ዓላማዎች መኖር ብዙ ችግሮችን ያቃልላል።

2. አለመረጋጋት

ውሳኔ ለማድረግ መሰናክል የሚሆን ሌላው ነገር አለመረጋጋት ነው። መሪው እርምጃ መውሰድ ይፈራ ይሆናል። ይህም የራስ ሰብአዊ ባሕርይ ውጤት ወይም ደግሞ ያለበትን ኃላፊነት እንደሚገባ ባለመረዳቱና ከሌሎች መሪዎች ጋር ያለውን ግንኙነት ባለማወቁ የሚመጣ ችግር ሊሆን ይችላል። አስቀድመን እንደተመለከትነው በክርስቲያናዊ ሥራ ውስጥ አብዛኛዎቹ መሪዎች ያላቸው ሥፍራ የመካከለኛ መሪነት ሥፍራ ነው። ለምሳሌ ያህል የወጣቶችና የእሁድ ትምህርት ቤት መሪዎች ኃላፊነታቸውንና ከመጋቢው ጋር ያላቸውን ግንኙነት እንደሚገባ መረዳት አለባቸው። ውሳኔያቸውን እንደሚደግፍ እርግጠኛ መሆን አለባቸው። እርግጠኛ ካልሆኑ ግን ምንም ውሳኔ አያደርጉም። ከመጋቢው የሚፈልጉትን እርዳታ ለመጠየቅ ደግሞ ይፈራሉ።

3. ለውጥን መፍራት

ብዙውን ጊዜ በለመድነው ሁኔታ መኖርን እንፈልጋለን። በመጠኑ ቢሆንም ማንም ለውጥን ይቃወማል። ወዲያው መቀበል አይፈልግም። የሰዎችን ምላሽ ስለሚፈራ መሪው ውሳኔ ለማድረግ ያመነታል። እውነተኛ መሪ ግን የለውጥን አስፈላጊነት ይቀበላል። ሌሎችም አስፈላጊነቱን እንዲቀበሉ ለማድረግ ይሞክራል።

4. በቅንነት ሐቅን ለመቀበል አለመፈለግ

ብዙውን ጊዜ በመንፈሳዊ ሥራ ውስጥ እንደሚታየው እምነት ማጣት መስሎ ስለሚታዩት ነገሮች መገምገምን እንፈራለን። መሪዎች ሰዎች ምን እንደሚሰማቸው ለማወቅ ጥያቄ ማቅረብ ስለሚፈሩ በቂ መረጃ ሳይኖራቸው ውሳኔ ያሳልፋሉ። የሰዎችን

ችግር እንደሚገባ ካልተረዳንና ሁኔታዎችንም እንደሚገባ ካላገናዘብን ትክክለኛ ውሳኔ ማድረግ አንችልም።

ውሳኔ የማድረግ ዘዴዎች

ብዙውን ጊዜ መንፈሳዊ መሪዎች ውሳኔ በማድረግ ረገድ ቡድኑን ይመራሉ። ቡድኑ የሚሳተፍበት ጊዜ እንደ ሁኔታዎቹ ይለያያል። ለምሳሌ ያህል ቡድኑ በቂ ልምምድ ከሌለው ውሳኔ በማሳለፉ ጉዳይ የበለጠ ኃላፊነት የሚኖረው መሪው ነው። አባሎቹ ብቁና ልምምድ ያላቸው ከሆኑ ግን የበለጠ ኃላፊነት እንዲኖራቸው ሊበረታቱ ይገባል። ውሳኔ የማድረግ ዘዴ እንደ ሁኔታው ይለያያል። በአንዳንድ ሁኔታዎች መሪው ሙሉ በሙሉ ሥልጣን ስለሚኖረው እርሱ ብቻ ሁሉንም ውሳኔዎች ያደርጋል፤ በአንዳንድ ሁኔታዎች ደግሞ አብረውት የሚሠሩት የተሟላ ሥልጣን ስለሚኖራቸው በየግላቸው ውሳኔ ያደርጋሉ። እነዚህን ውሳኔ የማድረግ ዘዴዎች በሚከተለው መንገድ ልንዘረዘራቸው እንችላለን።

- 1/ መሪው ስላደረገው ውሳኔ ለቡድኑ ይነግራቸዋል።
- 2/ መሪው ውሳኔ ያሳልፍና ቡድኑ ምንም ዓይነት ምርጫ ሳይኖራቸው እንዲቀበሉት ጫና ያደርጋል።
- 3/ መሪው ውሳኔ ያሳልፍና ቡድኑ ጥያቄ እንዲያቀርቡ ያደርጋል። እንዲወያዩበትም ይጋብዛል፤ ያም ሆኖ ግን ቡድኑ ምንም መለወጥ የሚችሉት ጉዳይ አይኖርም።
- 4/ መሪው ለሙከራ ያህል ውሳኔ ቡድኑ ያሳልፍና እንዲወያዩበት ያደርጋል። በሚሰጡት ሀሳብ አማካይነትም መጠነኛ ለውጥ ያደርጋል።
- 5/ በመጀመሪያ መሪው ችግሩን ለቡድኑ ከዘረዘረ በኋላ አማራጭ መፍትሔዎችን እንዲያቀርቡ ይጠይቃቸዋል። ከዚያ በኋላም እርሱ ራሱ ይወስናል።
- 6/ በመጀመሪያ መሪው አንድ ዓይነት ገደብ ወይም መመሪያ ያደርግና ቡድኑ ውሳኔ እንዲያደርጉ ይጋብዛቸዋል።
- 7/ መሪው ቡድኑ ሁኔታዎቹን እንዲያጠኑና፣ ችግሩን እንዲረዱ ያደርግና ከውይይቱ በሚገኘው ፍሬ በመመሥረት በተነጋገርነው መሰረት ውሳኔ ያሳልፋል፤ በዚህ ስልት መሪው ቡድኑን የሚመራው የቤተክርስቲያንን ሥልጣን መሠረት በማድረግ ነው። ይኸኛው ትክክለኛ ውሳኔ የማሳለፍ ሂደት ነው።

6/ ከነህምያ የመሪነት ምሳሌ የምንመለከተው

ሀ/ እውነተኛ ክርስቲያኖች ውሳኔ በማሳለፉ ሂደት መሳተፍ የለባቸውም

ለ/ ተፈጥሮአዊ ነገሮች ሲከፉን በእግዚአብሔር እንታመናለን

ሐ/ ውሳኔ ማድረግ ያለብን በተፈጥሮአዊ ነገሮች ብቻ ነው

መ/ ውሳኔ በማድረግ ሂደት ጌታ ሰዎችን ይመራል

7/ ይበልጥ ውጤታማ የሆነው ውሳኔ የማሳለፍ ስልት፤

ሀ/ የሚወሰነው እንደ ልዩ ሁኔታው ነው

ለ/ በመሪው ወይም አብረውት በሚሠሩት ብቻ የሚወሰን አይደለም

ሐ/ መሪው ጠንካራ ከሆነ ብቻውን ይወስናል

መ/ ብዙ ሰዎችን የሚያሳትፍ ዲሞክራሲያዊ ዓይነት አሰራር ነው

8/ ትክክለኛ የሆነውን መግለጫ ፈጽሎን በመክበብ አመልክት።

ሀ/ ትክክለኛ መሪዎች ፈጥነው ውሳኔ ያደርጋሉ።

ለ/ አብዛኛዎቹን ችግሮች ለመፍታት አንድ ትክክለኛ መንገድ ብቻ አለ።

ሐ/ ውሳኔ ከማድረጋችን በፊት ኃላፊነትን፣ ወጪውን፣ መመዘንና ማመዛዘን እምነት ማጣት አይደለም።

ልናስብባቸውና ራሳችንን ልንመረምርባቸው የሚገቡን ጥያቄዎች

ስለውሳኔ አሰጣጥ ዘዴዎች የተሰጠውን ዝርዝር እንደገና ተመልክት፤ የእያንዳንዱን ስልት ተገቢ ሥፍራም ለመረዳት ሞክር። አብዛኛውን ጊዜ ከሌሎች ይልቅ ለግልህ የተሻለ ነው የምትለው ስልት አለን?

የቡድን ኃይል

ዓላማ 4 ተባብሮ ስለ መሥራት ሁለት ገጽታዎችን የቡድን ኃይል ምንነትን ለመግለጽ አብዛኛዎቹ ውሳኔዎች በአንድ ወይም በሌላ መንገድ ከቡድን ጋር የተያያዙ እንደመሆናቸው መጠን መሪው ስለቡድንና የቡድን ኃይል ምንነት መረዳቱ በጣም ጠቃሚ ነው። የመጀመሪያው መሠረታዊ እውነት ሰዎች ማህበረሰባዊ ፍጡራን በመሆናቸው፣ አንዳቸው ለሌላው አስፈላጊ ናቸው። አብረው በመሥራትም የተሻለ ውጤት ያስገኛሉ። ሁለተኛው መሠረታዊ እውነት ደግሞ ቡድን ስንል እንዲሁ የሰዎች ስብስብ ብቻ ማለት አለመሆኑን ቡድን ማለት ለጋራ ዓላማ በጋራ ለመሥራት የተሰባሰቡ፣ አንዳቸው ለሌላው የሚያስፈልጉ የሥራ ባልደረቦች ማለት ነው። የቡድን

ውሳኔ ሲባል ሁሉም የሚቀበሉት እንጂ የአንድ ሰው ውሳኔ ማለት አይደለም። የቡድኑ አባሎች በሚገባ የሚወያዩበትና በመጨረሻም ውሳኔ የሚያሳልፉበት ጉዳይ ማለት ነው።

ስለ ቡድን አሠራር በጣም አስፈላጊ ከሆኑ ነገሮች አንዱ አባሎቹ በግለሰብነታቸው የተለያዩ ሰዎች ቢሆኑም ይጠቅመናል ለሚሉት ዓላማ በጋራ ለመሥራት አንድ ዓይነት ፍላጎት ያላቸው ሰዎች መሆናቸው ነው። እምነትና የዓላማ አንድነት የማንኛውም መንፈሳዊ ሥራ መሠረት እንደመሆኑ መጠን ከሌሎች ይልቅ በክርስቲያኖች መካከል ጎልቶ ሊታይ ይገባል። ሰዎች በአንድነት ሲሠሩ ኃይል ይኖራቸዋል። አንዱ የሌላው አካል እንደሆነ ያስባል። እንደ አንድ አካል ሆነው ነው የሚንቀሳቀሱት። ሰዎች በቡድን ሆነው ሲሠሩ የሚኖራቸው ብርታትና እርካታ ብቻቸውን በመሥራት ከሚኖራቸው በጣም ይለያል።

የቡድን ሥራ ጥቅም አባሎቹ የሚያገኙት እርካታ ብቻ ሳይሆን ሥራው ጥራት እንዲኖረው በማገዝም ጭምር ነው። አንዳንድ የቡድኑ አባሎች ከሌሎች የተሻለ እውቀትና ችሎታ ሊኖራቸው ስለሚችል እውነተኛ መሪ እያንዳንዱ ሰው የግሉን አስተዋጽኦ እንዲያደርግ ያበረታታል። ቡድኑ ላደረገው የተለያዩ አስተዋጽኦ እንጂ ለግለሰቦች የተለየ ግምት ወይም ምሥጋና መስጠት የለበትም።

ምናልባትም ምንም ችሎታ የለውም ወይም ደግሞ በጣም ትንሽ እውቀት አለው ብለን የምንገምተው ሰው እምነት ሊኖረው ይችላል። ችግር በሚኖርበት ጊዜ ሌሎችን የማበረታታትና አይዟችሁ የማለት ስጦታ ሊኖረው ይችላል። ብዙ ሰዎች ተጋግዘው አንድ ድልድይ መሥራት ይችላሉ። ምናልባት ድልድዩ ባለሞያ የሰራውን ያህል ላያምር ይችል ይሆናል፤ ሆኖም አገልግሎት ይኖረዋል።

በአንጻሩ ስንመለከተው ደግሞ አንድ ከፍተኛ ሞያ ያለው መሐንዲስ ብቻውን ድልድይ መሥራት አይችልም። ምናልባትም ብቻውን ለመሥራት የሚያስበው ድልድዩ ሞያ የሌላቸው ሰዎች ከሚሰሩት ይልቅ የማያምር ሊሆን ይችላል። መሐንዲሱና ወዛደሮቹ እንደ አንድ ቡድን ሆነው በአንድነት ጠንካራ ድልድይ መሥራት ይችላሉ።

የቡድን ልዩ ልዩ ገጽታዎች

ስለ ቡድን ግብረ ኃይል ስንናገር ልንገነዘባቸው የሚገቡ ሁለት ሃሳቦች ሠራተኞቹንና ሊሠሩ የታቀደውን ሥራ ነው። እነዚህም የተለያዩ የቡድን ገጽታዎች ይባላሉ።

አንደኛው ማሕበረሰባዊ ገጽታ ሲሆን ይህም እያንዳንዱ የቡድኑ አባል ከሌሎች ጋር ያለውን ተቃርቦ፣ አንዱ ለሌላው የሚኖረው ስሜት፣ በቡድኑ ውስጥ ያላቸውን ሥፍራ ማወቃቸውን ማለታችን ነው። ሌላው ደግሞ ሥራውን ለማከናወን አባሎች ስለሚያደርጉት የተለያዩ አስተዋጽኦ የሚመለከት ሥራ-ነክ ገጽታው የመሪው ኃላፊነት ነው።

ማሕበረሰባዊ ገጽታ

1. **አባሎቹን አበረታታ:-** እርስ በርሳቸው እንዲቀባበሉ አግዛቸው። እውቅናን የምትሰጠው ለሁሉም አባሎች ይሁን።
2. **እንደ ቡድን አባል አስብ:-** አብሮ የመሥራት ስሜትን አሳይ። ግለሰቦች ያላቸውን ጥላቻና መናናቅ እንዲያስወግዱ እርዳቸው። አንዱን ከሌላው አታበላልጥ። በፍጹም አድልዎ አታድርግ። ራስህን እንደ ቡድኑ አባል አድርገህ ተመልከት።
3. **ልዩነቶችን አስማማ፣ አስተባብር:-** ያለምንም ግጭት የተለያዩ አስተሳሰቦችን እንዲቀበሉ እርዳቸው። ከዚህ ይልቅ ግን በሚስማሙበትና በጋራ በሚያምኑበት ጉዳይ ላይ እንዲያተኩር አድርግ።
4. **የመልእክት መቀበያና ማስተላለፊያ መንገዶችን ክፍት አድርግ:-** ይህ እያንዳንዱ ሰው ሃሳቡን ለመግለጽ ነፃነትና ተቀባይነት እንዲሰግው ስለሚያደርግ በጣም ይረዳል።
5. **መለኪያ ወይም መመዘኛ ይነርህ:-** አስፈላጊ ሆኖ ከተገኘ አንዳንድ ሕጎችን አውጣ። ለምሳሌ ያህል አንድ ነገር ተጀምሮ የሚጠናቀቅበትን ጊዜ ገደብ አስቀምጥ። እርስ በርስ እንዲናናቁ አትፍቀድ። ውይይታችሁ ሀሳቦች ላይ እንጂ ግለሰቦች ላይ አይሁን። በጥቃቅን ጉዳዮች ላይ ጊዜ አታባክን። በሁሉም አቅጣጫ ክርስቲያናዊ መንፈስ እንዲሰፍን አድርግ።

ሥራ ነክ ገጽታ

1. **የሚሠሩ ሥራዎችንና ሊፈጸሙ የሚገባቸውን ዓላማዎች አስቀምጥ:-** ለችግሮች መፍትሔ በመሻት ረገድ ቡድኑን እርዳ። ሃሳቦችንና የአሠራር ቅደም ተከተሎችን አቅርብላቸው። ለእያንዳንዱ ሰው ተገቢውን ሥራ ስጥ። ሥራው የሚጠናቀቅበትን ጊዜ ወስን፣ በየጊዜውም ስለ ሥራው ሪፖርት ተቀበል።
2. **በየጊዜው ተገቢውን መረጃ ስጣቸው፣ ተገቢውን እገዛም አድርግላቸው:-** ራስህ ማቅረብ ያልቻልከውን መረጃ ቡድኑ ማግኘት የሚችልበትን መንገድ ምራው።

3. ተገቢውን ገለጻ አድርገላቸው፡- ግራ የሚያጋቡ ነገሮችን ግለጽ፣ ምሳሌ ስጥ፣ ሃሳቦችን በተግባር ተርጉም፡፡
4. ተመሳሳይነት ወይም ተቀራራቢነት ያላቸውን ሃሳቦች በአጭሩ አስቀምጥ፡- አብረው የሚሠሩት እንዴት ሊቀራረቡ እንደሚችሉ ለመርዳት ሃሳቦችን በግልጽ አቅርብ፡፡ የተስማሙበትን ነጥብ እንዲረዱና ግልጽ ውሳኔ እንዲያሳልፉ እርዳቸው፡፡
5. አመስግናቸው፣ አበረታታቸው፡- አንድ ዓይነት መሻሻል ሲያሳዩና ሥራው እንደሚገባ ሲጠናቀቅ በዝምታ አትለፍ፡፡ ሆኖም ዋናው ትኩረትህ በሥራው ላይ እንጂ በሠራተኞቹ ግላዊ ማንነት ላይ አይሁን፡፡
6. የግምገማ ሥርዐት ይኑርህ፡- ሠራተኞቹ ተስፋ ሳይቆርጡ በተገኘው ውጤትም ሳይኩራሩ ሐቅን በተመረከዘ ሁኔታ ሥራውን የሚመዘኑበት ሚዛን እንዲኖራቸው አበረታታቸው፡፡ አስተዋጽኦቻቸውን እንዲያውቁ በዚያው ልክ ደግሞ ክብሩን ለጌታ እንዲሰጡ አስተምራቸው፡፡ አዲስና የተሻለ እውቀት እንዲገቡ እርዳቸው፡፡

9/ ከሚከተሉት ውስጥ ማሕበረ-ሰባዊ ገጽታዎች ለሆኑ ቁጥር 1፣ ሥራ-ነክ ገጽታዎች ለሆኑ ደግሞ ቁጥር 2 በመጻፍ አመልክት፡-

1/ ማሕበረ-ሰባዊ ገጽታ	2/ ሥራ-ነክ ገጽታ

-----ሀ/ ከስብሰባው በፊት መሪው ወንበሮችን በክብር አስቀመጠ፡፡

-----ለ/ ከቡድኑ አባሎች ሁለት ሰዎች ለሰንበት ትምህርት ቤቱ አስፈላጊ ነገሮችን እንዲፈልጉ ተመረጡ፡፡

----ሐ/ ለሚደረገው የወንጌል ሥርጭት መድረክ መሥራት የሚችሉበትን መንገድ መሪው ለሠራተኞቹ አስረዳ፣

-----መ/ በሚደረገው ስብሰባ መዘምራንን እንዲመራ መሪው አዲስ አባል የሆነውን ጠየቀ፡፡

----ሠ/ እያንዳንዱ ሰው ስለጉዳዩ ያለውን ሃሳብ በሁለት ደቂቃ እንዲገልጽ መሪው ተናገረ፡፡

-----ረ/ ለሚቀጥለው ዓመት ያላቸውን እቅድ መሪው በየሳምንቱ እንዲያጠናቅቁ ተናገረ፡፡

በቡድኑ እንዴት ውሳኔ እንደሚደረግ

ዓላማ 5 የውሳኔ አሰጣጥ ስልቶችን እንዴት መገምገም እንደሚቻል ለመግለጽ

በድምጽ-በዙጎን የሚደረግ ውሳኔ

በብዙ ማህበሮች ዘንድ በጣም የተለመደው የውሳኔ አሰጣጥ ስልት በምርጫና በድምጽ ብልጫ ነው። ይህም የምክር ቤት ወይም የፖርላሜንት አሠራር መንገድ የሚከተል ስለሆነ መጠነኛ ግንዛቤ እንዲኖርህ ይረዳሃል።

ስብሰባው በምክር ቤት ወይም በፖርላሜንት አሠራር ደንብ የሚካሄድ ከሆነ መሪው ሊቀመንበር ይባላል። የመሪው ዋና ሥራ ሰዎች ተራ በተራ ሃሳባቸውን እንዲሰጡ በማድረግ፣ ከዚያም ምን እርምጃ መውሰድ እንዳለበት ውሳኔ እንዲያሳልፉ ስብሰባውን መምራት ነው። በአንድ ጊዜ የሚስተናገደው አንድ ዓይነት ሃሳብ ነው። የሚፈልግ ሁሉ ሃሳቡን በነጻነት ያቀርባል። በብዙሃኑ ምርጫ መሠረትም ውሳኔ ይደረጋል።

ስብሰባውን የሚመራው ሊቀመንበር የራሱን ሃሳብ መስጠት ወይም ምርጫው ላይ ጫና ለማድረግ መሞከር የለበትም። ለውይይት የሚሆን ርዕሰ ጉዳይ ማቅረብ ይችላል። ምናልባትም የቡድኑ አባላት የወጣቶች ሽርሽር ፕሮግራም ለማዘጋጀት እቅድ ይኖራቸው ይሆናል። መሪው ደግሞ በአንዳንድ ዝርዝር ጉዳዮች ላይ ውሳኔ እንዲያደርጉ ሃሳብ ያቀርባል። አንድ ሰው እጁን በማውጣት ወይም ተነስቶ በመቆም ለመናገር እንደሚፈልግ ይናገራል። መሪው ደግሞ እንዲናገር ይፈቀድለታል። የሽርሽር ፕሮግራሙ ትምህርት ቤት ሲዘጋ እንዲሆን ሃሳብ አቀርባለሁ ሲል ተናገረ። ይህም ሲሆን ባቀረበው ሃሳብ ላይ እንዲወያዩበትና ምርጫ እንዲያደርጉ ሃሳብ ቀርቧል ማለት ነው።

ብዙውን ጊዜ በተለመደው የምክር ቤት ወይም የፖርላሜንት አሠራር በአንድ ጉዳይ ላይ አባሎቹ እንዲወያዩበት ከመፍቀዱ በፊት ሁለት ሰዎች እንዲስማሙበት ይስፈልጋል። ይህ ድጋሚ ይባላል። ሌላው የቡድኑ አባል “እኔም ይህን ሃሳብ በድጋሚ አቀርባለሁ” ማለት አለበት። ከዚያ በኋላ መሪው “ይህ አቶ--- የሽርሽር ፕሮግራሙ ትምህርት ቤት ሲዘጋ እንዲሆን ያቀረበው ሃሳብ ሁለት ድምፅ አግኝቷል። ጥያቄ ወይም እንድንወያዩበት የሚያስፈልግ ነገር አላችሁ?” ይላል። በዚህ ጊዜ አባሎች ተራ በተራ እየተነሱ ሃሳባቸውን መግለጽ ይችላሉ። አንዳንዶቹ የሽርሽር ፕሮግራሙ ትምህርት ቤት

ሳይዘጋ በፊት እንዲደረግ ይፈልጉ ይሆናል። አንዳንዶቹ ደግሞ የሽርሽር ፕሮግራም ከማዘጋጀት ይልቅ የስፖርት ውድድር እንዲዘጋጅ ይፈልጉ ይሆናል። ሁሉም ሃሳባቸውን ከገለጹ በኋላ መሪው “ምርጫ ለማድረግ ተዘጋጅታችኋል?” በማለት ጥያቄ ያቀርባል።

ምንም ዓይነት ተቃውሞ እንደሌለ ካረጋገጠ በኋላ መሪው ”የሽርሽር ፕሮግራሙ ትምህርት ቤት ሲዘጋ እንዲሆን የምትፈልጉ እጃችሁን አውጡ” ይላል። (ተነስቶ በመቆም፣ በድምጽ ወይም በወረቀት ላይ በመጻፍ ሃሳብን መስጠት ይቻላል) ማንኛውም የማይስማማ ሁሉ በተመሳሳይ መንገድ ሀሳቡን መግለጽ ይችላል። አንድን ሃሳብ በቁጥር የሚበልጡ አባሎች ከደገፉት ወይም ከተስማሙበት ያልፋል።

ብዙሃኑ በተስማሙበት ርዕስ ጉዳይ ውሳኔን ማሳለፍ ትክክለኛና ምክንያታዊ እንደሆነ ይታሰባል። ይሁን እንጂ ልናውቃቸው የሚገቡ ችግሮችም አሉት። አንዳንድ ሰዎች በድምጽ ብልጫ የተላለፈውን ውሳኔ ይቃወሙ ይሆናል። ምርጫ ማድረጉን እንደ አንድ ዓይነት ፉክክር ስለሚያዩት የተሸነፉ መስሎ ይሰማቸዋል። በቅንነት ከብዙሃኑ ጋር ከመስማማት ይልቅ አባሎቹን ይከፋፍላሉ። በተዘዋዋሪ መንገድ የራሳቸው ሃሳብ ተቀባይነት እንዲያገኝ ሙከራ ያደርጋሉ። ይህንም ተባብሮ ከመሥራት ይልቅ ለቡድኑ መከፋፈል ምክንያት ይሆናል።

10/ በድምጽ ብልጫ ውሳኔ አሰጣጥ ሂደት ከሚከተሉት መግለጫዎች ከአንዱ መግለጫ በቀር ሁሉም ጠቃሚ ግምት አላቸው። ጠቃሚ ግምት የሌለው የትኛው ነው?

ሀ/ በቀረበው ጉዳይ ላይ እንዲወያዩና ተሳትፎ እንዲያደርጉ ያበረታታል።

ለ/ ምርታማነት ለተከተለ ውይይት ሁኔታዎችን ያመቻቻል፣ ጉዳዮችን በቅደም ተከተል በማስተካከል፣ በአንድ ጊዜ አንድ ጉዳይ ላይ ብቻ እንዲወያዩበት ያደርጋል።

ሐ/ ብዙሀኑ የሚያስተላልፉት ውሳኔ ያለጥርጥር ትክክል ስለሆነ መሪውን በድፍረት እንዲንቀሳቀስ ያደርገዋል።

መ/ ብዙሀኑ የተሻለ ነው ብለው በሚያምኑበት መሰረት ውሳኔ ያሳልፋል።

በጋራ ስምምነት የሚደረግ ውሳኔ

ብዙሃኑ ምርጫ ላይ ያለው ትልቁ ድክመት ውሳኔው ሁሉንም ማስደሰት አለመቻሉ ነው። አንዳንዶች ሃሳባቸው ተቀባይነት እንዳጣ ይሰማቸዋል። መሪው ውሳኔውን በጋራ ስምምነት መሠረት ቢያሳልፍ ግን እንዲህ ዓይነቱን ችግር ማስወገድ

ይቻላል። የጋራ ስምምነት ሲባል ሁሉም ይስማሙበታል ማለት አይደለም። ውሳኔው በመፎካክር መንገድ ከሚያልፍ ይልቅ በጋራ ስምምነት ቢሆን የሰዎች አስተሳሰብና ዝንባሌ የተለየ መልክ ይኖረዋል ማለታችን ነው።

የጋራ ስምምነት ማለት ምንም እንኳን ከሌሎች አማራጮች ሁሉ የተሻለ ነው የሚል እምነት ባይኖረውም እያንዳንዱ አባል ሃሳቡን እንዲገልጽና ምክንያቱንም እንዲያስረዳ ዕድል መስጠት ይኖርበታል። ስብሰባው የሚጠናቀቀው አባሎቹ እንደተረዱዋቸው እርግጠኛ ሆነው ከሆነ የአባሎቹን ውሳኔ በማስፈጸም ረገድ ይተባበራሉ። አንዳንድ ጊዜ ሰዎች በፋክክር አውቀው አንድን ነገር በመተዋቸው እርካታ ያገኛሉ። ሃሳባቸው ተቀባይነት አንዳገኘ ስለሚያስቡ በቡድኑ ላይ አንዳንድ አስተዋጽኦ ያደርጋል።

11. ለምሳሌ ያህል በጋራ ስምምነት ውሳኔ በሚተላለፍበት ስብሰባ ላይ እየተካፈልክ ነው እንበል። ያሉት አማራጭ መንገዶች ሁሉ አንድ በአንድ እስኪመረመሩ ድረስ ውይይቱ ቀጥሏል። በመጨረሻም ግን አንድ ውሳኔ ላይ ተደርጏል። በአሸናፊና ተሸናፊነት መንፈስ ከሚጠናቀቅ ስብሰባ ይልቅ እንዲህ ዓይነቱ ስብሰባ የተለየ መልክ የሚኖረው እንዴት ነው? መልሱን በማስታወሻ ደብተርህ ጻፍ።

በአንድ ድምጽ የሚተላለፍ ውሳኔ

መንፈሳዊ ሥራን ከሌሎች ድርጅቶች አሠራር ይልቅ በፍጹም ልዩ የሚያደርገው ነገር አለ። ክርስቲያኖች አንድ የጋራ የሆነ ዓላማ ብቻ አላቸው። በመንፈስ ቅዱስ ምሪት ላይ ስለሚደገፉም በሌሎች ያልተለመደ ዓይነት ስምምነትና አንድነት አላቸው። ከቅዱሳን መጻሕፍትና ከግል ልምምዳችን ሁልጊዜ ስምምነት ወይም አንድነት ሊኖር እንደማይችል እንረዳለን። በመሰረቱ ሁሉም ዝርዝር ጉዳዮች ላይ የግድ መስማማት አለብን ማለት አይደለም። ስለሆነም በአንዳንድ ነጥቦች ላይ እያንዳንዱ የቡድን አባል የተለየ አመለካከት ቢኖርህ ራስህን መውቀስ አይኖርብህም።

ለመንፈስ ቅዱስ ምሪት በጣም ንቁ መሆን አለብህ። መንፈስ ቅዱስ ለእኛ ያለው ፍላጎት ምን እንደሆነ በኤፌ 4:3:12-13 ላይ የተጻፈው ቃል ሲገልጽ፡- "በሠላም ማሰሪያ የመንፈስን አንድነት ለመጠበቅ ትጉ።--- ሁላችን የእግዚአብሔርን ልጅ በማመንና በማወቅ ወደሚገኝ አንድነት ሙሉ ሰውም ወደ መሆን የክርስቶስም ሙላቱ ወደሚሆን ወደ ሙላቱ ልክ እስክንደርስ ድረስ ቅዱሳን አገልግሎትን ለመሥራትና ለክርስቶስ አካል ሕንፃ ፍጹማን ይሆኑ ዘንድ" ይላል።

12/ በተሰጠው ስፍራ ቁጥሩን በመጻፍ ከመግለጫው ጋር አብሮ የሚሄደውን አመልክት

- 1) በድምጽ ብልጫ 2) በጋራ ስምምነት 3) በሙሉ ድምጽ

---ሀ/ መወሰድ ስለሚገባው እርምጃ አንድ ዓይነት ስምምነት ላይ ደርሶናል። ምንም እንኳን የሚደረግ ውሳኔ ፍጹም ነው ለማለት ባንደፍርም ሐቅ ላይ የተመረከዘ ስምምነት ላይ በመሆኑ ተቀብለንዋል። ይህን ስምምነት ለመደገፍ ስላሳያችሁት ፈቃደኝነት ሁላችሁንም አመሰግናለሁ።

---ለ/ ሁሉም የተስማሙበት ነጥብ ላይ ደርሶናልና የሚደረግ ውሳኔ ከእንግዲህ ወዲህ--

---ሐ/ ምርጫውን 16 ሰዎች ሲደፉት 8 ሰዎች ተቃውመውታል። በዚህ ውሳኔ መሠረት እንቅስቃሴ እንጀምራለን።

13/ በዚህ መጽሐፍ መጨረሻ ላይ ያለውን “ተጨማሪ” ከሚለው ክፍል ”አንዳንድ የፖርላሜንት አሠራር ነጥቦች” የሚለውን ካነበብህ በኋላ ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ሀ/ አምስቱን የፓራሜንት ህጎች አስፈላጊ መመሪያዎች ዘርዘር?-----

ለ/ ስንት የውይይት አስፈላጊ ሐጎች ተሰጥተዋል?-----

ሐ/ ስንት የድምፅ አሰጣጥ ዘዴዎች ተሰጥተዋል?-----

ስንት የድምፅ አሰጣጥ ዓይነቶች ተዘርዘረዋል?-----

ብልጫ ያለው ቢስማሙበትም ባይስማሙበትም ተቀባይነት የማያገኘው ድምጽ -----
----- ይባላል።

መ/ ስብሰባ በሚመራበት ጊዜ ሊቀመንበሩ ከሥነ-ሥርዓት ውጪ ነህ ከማለት ይልቅ ----
----- ማለት አለበት።

ሠ/ ሊቀመንበሩ ወይም የጉባኤው ሰብሳቢ ለእያንዳንዱ ስብሰባ----- ያዘጋጃል

ረ/ ለአንድ ሥራ እንቅስቃሴ ቅደም ተከተል የማድረግ ጠቀሜታ -----ነው

የሙከራ ፈተና

እውነት ወይም ሐሰት በማለት መልስ ስጥ።

-----1/ ነህምያ ለኢየሩሳሌም ፍቅርና ቅጥሯንም ለመጠገን ራዕይ ነበረው፤ የእግዚአብሔር እጅ በእርሱ ላይ ስለነበረ በድፍረት ነበር የሚንቀሳቀሰው፤ ይህም መለኮታዊ ጥሪ እንዳለው ማስረጃ ነው።

----2/ ነህም ኢየሩሳሌም ከደረሰ በኋላ የፈረሰ ቅጥሯን እንዲመለከቱና ቅጥሯንም ለመጠገን ሃሳብ እንዲያቀርቡ ተወካዮችን ልኳል። ይህም የአመራር ብቃቱን ያመለክታል።

-----3/ ምንም እንኳ ሀብታም ቢሆንም ነህም ድሆች የነበሩበት አስከፊ ሁኔታ ግድ የሚለው ሰው መሆኑ ለሌሎች አሳቢ መሆኑን ያሳያል።

---4/ ነህም ንጉሡን ከማነጋገሩ በፊት ማድረግ በሚፈልገው ጉዳይ አስቀድሞ አስቦታል፤ ይህም እቅድ ይባላል።

---5/ ችግሩን ካመዘዘነ፣ መደረግ ያለበትን ከመረመረና ራዕዩንም ለሌሎች ካካፈለ በኋላ ነህም ሥራውን ለማከናወን ባለው የሰው ኃይል ተጠቀመ።

---6/ ችግሩ ምንድነው? መደረግ ያለበት ምንድነው? በማለት ነህም ሁኔታውን በሚገባ መረመረ። ከዚያ በኋላም ሕዝቡን ለአንድ ዓላማ የሚያነሳሳ ንግግር አደረገላቸው።

---7/ አንድን ችግር ለመፍታት የመጀመሪያው ደረጃ ችግሩን መረዳት ነው። ይህም አጠቃላይ ሁኔታውን ማጤን፣ ችግሮቹን በተናጠል ማየትና በመጨረሻም ምን መደረግ እንዳለበት መወሰንን ያጠቃልላል።

---8/ ችግሩን ከተረዳን በኋላ ወደ ሁለተኛው ደረጃ እንሸጋገራለን። ይህም መፍትሔውን በመፈለግ ሲሆን አማራጭ መንገዶችን መመርመር፣ መደረግ ያለበትን መምረጥንና ተግባራዊ ማድረግን ያጠቃልላል።

---9/ ችግሩን የመፍታት ሦስተኛው ደረጃ ድርጊቱ ሊያስከትል የሚችለውን ውጤት መመርመር ነው፤ እነዚህን ሦስት ደረጃዎች ካሟላን ውጤቱ መልካም ይሆናል።

---10/ አማራጭ መንገዶችን ከመረመርን መደረግ ስላለበት ጉዳይና ሊያስከትል የሚችለውን ውጤት ከተወያየንበት በኋላ ችግሩ መፍትሔ እንዳገኘ ቡድኑ እርግጠኛ መሆን ይችላል።

---11/ እያንዳንዱ የቡድኑ አባል መፍትሔ ተብሎ የቀረበው ሃሳብ ሊያስከትል የሚችለውን ውጤት ያለውን አስተያየት ለመግለጥ እድል ሊሰጠው ይገባል። ውጤቱ መልካም ከሆነ መሪው አድናቆቱን ይገልጻል። መልካም ካልሆነ ግን ተጨማሪ ጥረት እንዲያደርጉ ያበረታታቸዋል።

---12/ በአጠቃላይ ገጽታው ስንመለከተው ለችግር መፍትሔ የመሻቱ ሂደት ከዋና ዋና ጉዳዮች ጋር ሲያያዝ ውሳኔ ማሳለፍ ግን ለጥቃቅን ችግሮች መፍትሔ መሻትን ይመለከታል።

---13/ ነህምያ በቂ መረጃ ካሰባሰበና የሚያስከትለውንም ውጤት ካወጣ ካወረደ በኋላ ውሳኔ አደረገ፤ ጉዳዩንም አብረውት ለሚሰሩ ሰዎች አዋያቸው፤ ውሳኔያቸውን እንዲገልጡም እድል ሰጣቸው።

---14/ ክርስቲያን መሪዎች ውሳኔ እንዲያደርጉ አንዳንድ እንቅፋቶች ይገጥሟቸዋል፤ ከእነዚህም መካከል ትክክለኛ የሆነ ዓላማ አለማስቀመጥ፤ እርግጠኛ አለመሆን ለውጥን መፍራትና ነገሮችን ለመመርመር እምነት ማጣት ሲሆኑ አንዳንዶች እንዳይወቅሷቸው መፍራት ይገባቸዋል።

---15/ አንድ ክርስቲያን መሪ ውሳኔ እንዲያደርጉ ቡድኑን ይመራል፤ በውሳኔ ማድረግ ሂደት የሚያሳትፋቸው ግን አልፎ አልፎ ነው።

---16/ በሁለት ዓይነት መንገድ ውሳኔ ማሳለፍ ይቻላል። የመጀመሪያ በአንድ ሰው ብቻ የሚደረግ ሲሆን፤ ሁለተኛው ግን ብዙሀኑን ለማሳተፍ የሚደረግ ውሳኔ ነው። አብዛኛዎቹ የተዋጣላቸው መሪዎች ግን ብቻቸውን ሆነው ነው ውሳኔ የሚያሳልፉት።

---17/ ምንም እንኳን አባሎቹ ብቃትና ብዙ ልምድ ያላቸው ክርስቲያኖች ቢሆኑም የሥጋዊነትና የትዕቢት ምልክት ስለሆነ በውሳኔ ማድረግ ሂደት ላይ ትልቅ ኃላፊነት ሊሰጣቸው አይገባም።

---18/ የቡድን ኃይል ጽንሰ-ሃሳብ ሰዎች ማህበራዊ ፍጡራንና እርስ በርስ የሚደጋጋፉ፤ በአንድነት ሆነው በመሥራትም የተሻለ ውጤት እንደሚያስገኙ የሚያመለክት ነው።

---19/ ሰዎች ማህበራዊ ፍጡራንና አብሮ መሥራትን የሚወድዱ ቢሆንም፣ ብቻቸውን ሆነው ከሚሠሩት ይልቅ የተሻለ ውጤት አያገኙም።

---20/ አባላቱ እርስ በርስ ያላቸው ቅርርብ፤ አንዱ ለሌላው ያለው አመለካከት፤ ሥፍራቸው አስተዋጾታቸውን ማወቅ የቡድን ኃይል ሥራ ነክ ገጽታ ነው

---21/ የሥራ መዋቅሩን የመዘርጋቱን ያህል ለሰዎች አድናቆትን መግለጽም የቡድን አሰራር ሥራ ነክ ገጽታ ነው።

---22/ ድምፅ ብልጫውን መሠረት በማድረግ የሚተላለፍ ውሳኔ ያለበት በመሆኑ በአንዳንድ ሰዎች ላይ ቅሬታ ያሳድራል፤ የተሸናፊነት ስሜት እንዲያደርግባቸውም ያደርጋል።

---23/ የጋራ ስምምነት ሰዎች ሁሉ በአንድ ሃሳብ ላይ መስማማታቸውን የሚያሳይ ሲሆን፡ በመካከላቸው መከፋፈል እንዳይኖር ይረዳል።

---24/ በድምጽ ብልጫ የሚተላለፍ ውሳኔ አንዳንድ ድክመቶች ቢኖሩትም ጠቃሚ ጎኑ ያመዝናል።

---25/ በሙሉ ድምጽ የሚተላለፍ ውሳኔ የእውነተኛ መንፈሳዊነት መለኪያ ነው። የመንፈሳዊ ብስለትና ሕብረት ማስረጃ ነው።

የጥናት ማጠናከሪያ ጥያቄ መልሶች

6/-) እንደ ልዩ ሁኔታው ይለያያል፡

1/ሀ)6) ሌሎችን ማነሳሳት ለ/2) ብቃት ሐ/3) ጥሪ መ/ 1) ለሌሎች ማሰብ ሠ/4) ዕቅድ ማውጣት ረ/5) ማደራጀት

7/ ሀ) ሐሰት ለ) ሐሰት ሐ) እውነት

2/ለ) የቅጥሩ ሥራ ተደናቀፈ

ሐ/ ለግንባኞች ራሳቸውን የሚከላከሉበት መሣሪያ ሰጣቸው።

8/ሀ/1) ማሕበራዊ ገጽታ ለ/2) ሥራ-ነክ ገጽታ ሐ/2) ሥራ-ነክ ገጽታ መ/1) ለሌሎች ማሰብ ሠ/4) እቅድ ማውጣት ረ/5) ማደራጀት

3/ ሐ) ያለአግባብ መጠቀምን ከለከለ

መ) የእግዚአብሔርን ትእዛዝ እንዲያከብሩ ተናገረ።

9/ሐ) ብዙሃኑ የሚያሳልፉት ውሳኔ ያለጥርጥር ትክክል መሆኑ መሪው በልብ ሙሉነት ለመንቀሳቀስ ድፍረት ይኖረዋል።

4/ በዚህ ክፍለ ትምህርት የተካተቱትን ሦስት ደረጃዎች ጥቀስ

10/ መልስህ 5/መ) ውሳኔ በማድረግ ሂደት ጌታ ሰዎችን ይመራል።

11/ ሀ/2) የጋራ ስምምነት ለ/3) በአንድ ድምፅ የሚያልፍ ውሳኔ

ሐ/ 1) በድምጽ ብልጫ የሚያልፍ ውሳኔ።

12/ሀ/1) ለሁሉም ጨዋነትና ፍትሕን ማሳየት

2) በአንድ ጊዜ አንድን ጉዳይ ብቻ መመልከት 3) ንዑሳኑ መደመጥ አለባቸው

4) ብዙሃኑ ማሸነፍ አለባቸው

5) ዓላማው የሥራ እንቅስቃሴን ማመቻቸት እንጂ እንቅፋት መሆን አይደለም።

ለ/አምስት ሐ/ስምንት፣ አራት ብልጫ መሥሃሳብን አቀራረቡ ትክክል አይደለም።

ሠ/ አጀንዳ ረ/ሥራውን ያሻሽላል፤ ቀጣይነት እንዲኖረውም ይረዳል፤ የወቅቱን ውሳኔዎች ወደ ፊት ከሚደረገው ስብሰባ ጋር ያያይዛል፤ ለምንም ጫና ውሳኔ ላይ ለመድረስ ይረዳል።

ሰ/ ወደሌላው ጉዳይ ከማለፋችን በፊት ያለውን እንደሚገባ መመርመር እንዲቻል ለቡድኑ በአንድ ጊዜ አንድ ጉዳይ ብቻ ነው መቅረት ያለበት።